

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Włodzimierz
Nazwisko: Dobija
Miejsce urodzenia: Komorowice
Data urodzenia: 10-09-1928
Imię ojca: Wojciech
Imię matki: Marta
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Sprawa Ewidencyjno-Obszerwacyjna nr DA-1236/48 przeciwko Włodzimierzowi Dobiji ps. "Groźny" i innym była prowadzona przez Referat III PUBP w Bielsku i nadzorowana przez Szefa PUBP w Bielsku oraz przez MBP w Warszawie. Brak dokładnej daty założenia sprawy, prawdopodobnie została założona w grudniu 1947. Materiały zawierają m.in.: dokumenty operacyjne, plany ujęcia Dobiji, donosy agentury, w tym ps. "Lis", "Wilk", "Iskra", donosy z okresu osadzenia w więzieniu. Dopiero 13.09.1956 w związku z faktem, że Dobija stale przebywał w więzieniu, nie mając możliwości antykomunistycznej działalności, funkcjonariusz PUBP w Bielsku napisał raport o zarejestrowaniu Dobiji w ewidencji ogólnoinformacyjnej i tym samym o zakończenie jego kontroli operacyjnej w ramach SEO do czasu jego wyjścia z więzienia. Raport został zatwierdzony 17.09.1956. Materiały zostały złożone 08.05.1957 w Wydz. "C" KWMO w Katowicach pod dawną sygn. 3347/I. Przejrejestrowane 20.04.1971 do nr 1064/III.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Ka 03/750 t. 1-2 (1064/III).</p>	
<p>Akta kontrolno-śledcze przeciwko Włodzimierzowi Dobiji ps. "Groźny" i innym. Zatrzymany 19.01.1948 przez PUBP w Białej Krakowskiej (zgłosił się sam, licząc na łagodny wymiar kary). Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu wydała 21.01.1948 Wojskowa Prokuratura Rejonowa w Krakowie. W dniu 22.01.1948 postanowieniem oficera śledczego PUBP w Białej Krakowskiej zostały połączone sprawy Włodzimierza Dobiji i innych żołnierzy jego organizacji. Akt oskarżenia sporządził 23.01.1948 oficer śledczy PUBP w Białej Krakowskiej mjr St. Śliwa. Oskarżony z art. 86 par. 2 KKWP oraz z art. 1 par. 2 i 3 i art. 4 par. 1 Dekretu z 13.06.1946, tj. o bycie dowódcą organizacji niepodległościowej o nazwie "Narodowy Związek Walki", udział w próbie likwidacji sekretarza PPR w Komorowicach oraz posiadanie broni. Po realizacji procesowej sprawy materiały złożono 22.01.1951 w Wydz. II WUBP w Krakowie, pod dawną sygn. 6557/I. Przejrejestrowano 29.04.1969 do nr 2080/III.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Kr 07/1972 (2080/III).</p>	

<p>Akta prokuratorskie nadzoru przeciwko Włodzimierzowi Dobiji i innym. PUBP w Białej Krakowskiej przesłało akt oskarżenia do WPR w Krakowie pismem z 24.01.1948. Sprawa została przekazana do Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie 29.01.1948.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Kr 111/1167 (Pr 96/48).</p>	<p>Julian Polan-Haraschin - komunistyczny zbrodniarz, wydał ponad 65 wyroków śmierci na żołnierzy podziemia niepodległościowego - por. https://pl.wikipedia.org/wiki/Julian_Polan-Haraschin ; http://zhwin.pl/wp-content/uploads/2013/01/Julian-Polan-Hara</p>
<p>Sprawa przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Krakowie przeciwko Włodzimierzowi Dobiji i innym. Rozprawa Główna odbyła się 06.02.1948. Sąd orzekał w składzie: przewodniczący - ppłk Julian Polan-Haraschin; sędzia wojskowy - por. Władysław Sieracki i ławnik - kpr. Józef Piecuch. Włodzimierz Dobija został skazany wyrokiem WSR w Krakowie z 07.02.1948 na karę śmierci, sąd nie dopatrył się u niego żadnych okoliczności łagodzących, pomimo że sam zgłosił się do UB i pomimo uczynionej mu obietnicy, iż "wyciągniętej ręki nie odrzuci". Od wyroku została wniesiona rewizja przez obrońcę. Najwyższy Sąd Wojskowy 25.03.1948 uznał rewizję za zasadną i zmniejszył wyrok do 15 lat więzienia. Osadzony w Więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie. Przeniesiony 20.07.1948 do Centralnego Więzienia we Wronkach. Jego prośba do Naczelnej Prokuratury Wojskowej o zmniejszenie wyroku z 08.05.1955 postanowieniem WSR w Krakowie z 30.05.1955 pozostała pozostawiona bez biegu. Przeniesiony do Ośrodka Pracy Więźniów w Strzelcach Opolskich 22.08.1955. Postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Krakowie z 01.06.1956, na podstawie amnestii z 27.04.1956, kara została złagodzona do 10 lat więzienia. Rada Państwa 14.12.1956 zawiesiła warunkowo wykonanie reszty kary więzienia na okres dwóch lat. Zwolniony z więzienia 29.12.1956.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Kr 110/2233 t. 1-2 (Sr 95/48).</p>	
<p>Księga Główna Więźniów Karnych Centralnego Więzienia we Wronkach za lata 1948-1949. Włodzimierz Dobija został przeniesiony do CW we Wronkach 20.07.1948 z Więzienia przy ul. Montelupich w Krakowie.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Po 3/59.</p>	
<p>Księga Główna Więźniów Karnych Centralnego Więzienia we Wronkach za lata 1951-1952. Włodzimierz Dobija występuje jako więzień tego więzienia, przeniesiony 27.08.1955 do Ośrodka Pracy Więźniów w Strzelcach Opolskich.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Po 3/63</p>	<p>Różnica w dacie przeniesienia do Strzelc Opolskich wynikała prawdopodobnie z formalności i czasu transportu. 22 sierpnia Dobija opuścił Więzienie we Wronkach, natomiast 27 sierpnia przybył do OPW w Strzelcach.</p>
<p>Teczka zagadnieniowa dot. środowiska określanego przez komunistów jako tzw. "prawica społeczna" w ruchu ludowym na terenie pow. bielskiego, zawiera m.in. wykazy osób zwolnionych z więzienia przedterminowo na podstawie amnestii i po odbyciu kary za działalność niepodległościową. Włodzimierz Dobija występuje w materiałach jako były żołnierz NSZ, skazany na 10 lat więzienia.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Ka 07/88 (103/IV).</p>	
<p>Wykaz osób rejestrowanych w Wydziale „C” KWMO w Katowicach z powiatu bielskiego, którym przedstawiono zarzuty m.in. przynależności do organizacji niepodległościowych. Włodzimierz Dobija występuje jako żołnierz NSZ i NZW, skazany na 15 lat więzienia.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Ka 015/5 t. 1 (BB/5)</p>	

Charakterystyka nr 178, sporządzona przez Wydział "C" KWMO w Katowicach w latach 1972-1975, dotycząca organizacji niepodległościowej Henryka Flamego ps. „Bartek”. Już w 1944 roku złożył on przysięgę na żołnierza Narodowych Sił Zbrojnych. Po wkroczeniu Armii Czerwonej do Czechowic, realizując zalecenia dowództwa NSZ, Flame ujawnił się ze swoim oddziałem i zachowując struktury konspiracyjne, objął stanowisko komendanta miejscowego komisariatu MO. Na przełomie kwietnia i maja 1945, zagrożony dekonspiracją i aresztowaniem, przeszedł do tzw. drugiej konspiracji. W okresie od maja 1945 do lutego 1947 był dowódcą VII Okręgu NSZ - największego zgrupowania niepodległościowego na Śląsku Cieszyńskim i jednocześnie najdłużej działającego Zgrupowania NSZ. Organizacja ta, składająca się z kilku oddziałów, przeprowadziła w sumie 340 akcji zbrojnych, w których doprowadziła m.in. do: rozbicia 12 posterunków MO, 5 placówek UBP, 3 placówek LWP oraz do likwidacji 11 członków PPR, 11 milicjantów, 4 funkcjonariuszy UB, 6 żołnierzy LWP, 3 żołnierzy czechosłowackich, 1 członka ZMW, 1 żołnierza sowieckiego oraz innych osób, w tym współpracowników bezpieki. Jego najgłośniejszą akcją było zajęcie 03.05.1946 Wisły, w której została przeprowadzona defilada żołnierzy NSZ z okazji Święta Konstytucji. Zgrupowanie „Bartka” zostało rozbite w wyniku ubeckiej prowokacji („Operacja Lawina”). Pomimo ujawnienia 11.03.1947, Flame został zamordowany 01.12.1947 w Zabrzegu pod Czechowicami przez milicjanta – Rudolfa Dadaka. Sprawca uniknął odpowiedzialności (po kilkumiesięcznym pobycie w szpitalu psychiatrycznym), a faktycznych zleceniodawców nie udało się ustalić i – tym bardziej – pociągnąć do odpowiedzialności. Akta zawierają kwestionariusz osobowy Włodzimierza Dobiji, ps. "Groźny", który występuje jako żołnierz tej organizacji, a następnie dowódca NZW.

Akta o sygn. IPN Ka 057/174 t. 1-4

Charakterystyka Zgrupowania "Bartka" znajduje się także pod sygn. IPN BU 0174/179 t. 1-5. Zob. także:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Henryk_Flame

<https://podziemiezbrojne.ipn.gov.pl/zol/teksty-historyczne/880>

Charakterystyka nr 6, sporządzona przez Wydział "C" KWMO w Krakowie w roku 1977, dotycząca oddziału partyzanckiego por. Antoniego Bieguna, ps. "Sztubak", będącego częścią organizacji niepodległościowej Henryka Flamego "Bartka", działającego na terenie Śląska Cieszyńskiego. Biegun oddał się pod jego rozkazy, a Flame przydzielił mu kilku żołnierzy i mianował nadgrupowym XII grupy Narodowych Sił Zbrojnych, z poleceniem podjęcia działalności na terenie powiatu żywieckiego. Oddział liczył w sumie 104 żołnierzy (maksymalnie 60 na raz), miał na koncie wiele spektakularnych akcji, w tej liczbie m.in. likwidację funkcjonariuszy i współpracowników UB, a także zajęcia całych posterunków MO (Jeleśnia - 11.06.1946, Cięcina - Węgierska Górka - 03.07.1946). "Sztubak" odmówił wykonania rozkazu "Bartka" o przerwaniu swoich żołnierzy na teren Śląska Opolskiego, twierdząc słusznie, iż jest to prowokacja ubecka (tzw. "Operacja Lawina"). Ujawnił się w ramach amnestii w marcu 1947 roku, ale widząc, że Flame został zamordowany, zaczął się ukrywać i jednocześnie organizować dalszą konspirację. Nawiązał kontakt z Włodzimierzem Dobiją "Groźnym", który na jego polecenie utworzył 12-osobowy oddział niepodległościowy o nazwie "Narodowy Związek Walki", stając się jego dowódcą. Natomiast Biegun był jego przywódcą ideowym. NZW został rozbity przez UB w styczniu 1948 roku. Akta zawierają kwestionariusz osobowy Włodzimierza Dobii, ps. "Groźny", który występuje jako żołnierz organizacji "Sztubaka" i dowódca NZW, aresztowany 19.01.1948 przez PUBP w Żywcu i skazany na karę śmierci.

Akta o sygn. IPN Kr 074/6 (6/X).

zob.

<https://www.nsz.com.pl/antoni-biegun-ps-sztubak-czarny-ante>

Charakterystyka nr 93, sporządzona przez Wydział "C" KWMO w Krakowie w roku 1979, dotycząca oddziału partyzanckiego „Burza”, dowodzonego przez Edwarda Michalika, ps. "Kanan". Oddział działał w okresie od kwietnia do sierpnia 1946 na terenie powiatów: Biała Krakowska, Cieszyn, Bielsko i Pszczyna. Podlegał sztabowi VII Okręgu NSZ Śląska Cieszyńskiego. Oddział liczył w sumie 43 żołnierzy oraz 17 współpracowników. Został rozbity w kilku akcjach przeprowadzonych od 13-19.07.1946 przez siły PUBP Bielsko, Biała, WUBP Katowice oraz KBW i LWP. Na zlocie VII Okręgu NSZ „Bartek” podzielił rozbitą „Burzę” na dwie samodzielne grupy: nad większą dowództwo objął Ludwik Byrski ps. „Żbik”, a nad drugą Jan Jaromin ps. „Sęp”. Akta zawierają kwestionariusz osobowy Włodzimierza Dobiji, ps. "Groźny", który występuje jako żołnierz „Burzy” w kwietniu 1946 przez okres dwóch dni. Brał udział w jednej akcji oddziału.

Akta o sygn. IPN Kr 074/92 (93/X). Charakterystyka tego oddziału znajduje się również pod sygn. IPN BU 0172/93.

Charakterystyka nr 125 sporządzona przez Wydział "C" KWMO w Krakowie w latach 1980-1981, dotycząca oddziału partyzanckiego „Narodowy Związek Walki”, dowodzonego przez Włodzimierza Dobiję, ps. "Groźny". Przywódcą ideowym oddziału i jego inspiratorem był Antoni Biegun ps. „Sztubak”. Oddział działał w okresie od listopada 1947 do stycznia 1948 na terenie powiatów: żywieckiego, bialskiego i bielskiego i liczył w sumie 14 żołnierzy oraz 7 współpracowników. Oddział był jeszcze w fazie organizacyjnej, miał charakter kadrowy i przeprowadził tylko jedną akcję przeciwko sekretarzowi PPR w Komorowicach 02.01.1948. Jeszcze w styczniu został rozbity, wszystkich żołnierzy aresztowano, natomiast ostatni współpracownik NZW został zatrzymany w czerwcu tego roku. Akta zawierają kwestionariusz osobowy Włodzimierza Dobiji, ps. "Groźny", który występuje jako organizator i dowódca tej organizacji, który wprowadził do niej 8 osób. Skazany przez WSR w Krakowie 07.02.1948 na karę śmierci, zamienioną następnie na 15 lat więzienia.

Akta o sygn. IPN Kr 074/124 (125/X).

Charakterystyka tego oddziału znajduje się również pod sygn. IPN BU 0172/125.